

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 39004-2022 /

Onderwerp: Programmabegroting 2023-2026

2022 / 0	
Auteur	: Marc Straaten van der
Domein/team	: Dienstverlening / Financiën
E-mail	: Marc.vanderStraaten@gemeentemaashorst.nl
Port.	: Wethouder Van Heeswijk

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Programmabegroting 2023-2026

Voorstel

1. De programmabegroting 2023-2026 vast te stellen
2. De investeringskredieten voor 2023 beschikbaar te stellen zoals deze zijn opgenomen in het Meerjaren Investerings Plan (MIP)
3. De OZB voor het jaar 2023 alleen te verhogen met het inflatiepercentage van 2,3%
4. Het tekort 2023 ad € 1.019.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve
5. Het saldo van de incidentele inkomsten en uitgaven voor de jaren 2023-2026 ad € 1.557.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Inleiding

Het college van Maashorst biedt de gemeenteraad de programmabegroting 2023-2026 aan. Deze begroting is de eerste begroting waarin het bestuursakkoord "Samen bouwen we Maashorst" zowel beleidsmatig als financieel volledig is verwerkt voor de jaren 2023 tot en met 2026. Wij kijken er naar uit om de uitvoering van onze ambitieuze begroting samen met uw raad op te pakken en daarmee de nieuwe gemeente Maashorst de boost te geven die het bestuursakkoord uitstraalt.

Wij zijn trots op het ambitieniveau dat in onze begroting 2023-2026 is opgenomen. Daarvoor stellen we ruim budget beschikbaar. Op het moment van schrijven is er veel onduidelijk over de ontwikkelingen van de kosten van energie, inflatie etc. voor de gemeente, de inwoners en bedrijven. We zijn hiermee proactief aan de slag en komen hier bij de begrotingsbehandeling op terug. We betrekken daar dan ook de uitkomsten van de septembercirculaire bij.

In de begroting 2023 hebben we rekening gehouden met de hogere energielasten. Ondanks deze onverwachte en forse tegenvaller zijn de laatste drie jaren van onze meerjarenraming structureel sluitend. We zien vanaf 2026 wel een aanzienlijke daling van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds. Het college wil er voor zorgen dat de gemeente in de toekomst financieel gezond blijft. Daarom starten we in de loop van 2023 intern een traject op waarbij we onze taken en de beschikbare budgetten kritisch gaan onderzoeken. Uiteraard betrekken we uw raad hierbij.

De jaarschijf 2023 van de begroting sluit met een tekort. De jaren 2024-2026 hebben een positief saldo. Het tekort van 2023 wordt gedekt uit onze Algemene Reserve.

Met de vaststelling van de programmabegroting 2023-2026 geeft de raad het college formeel groen licht om tot uitvoering over te gaan binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten. De samenvatting van de programmabegroting 2023-2026 staat onder het kopje Algemeen in het Bestuurlijk voorwoord en een meer gedetailleerde financiële samenvatting onder Algemeen/Financiële hoofdlijn/Bestedings- en dekkingsplan. De raadsbehandeling van de Programmabegroting 2023-2026 vindt plaats op 3 november 2022.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2023-2026 gemeente Maashorst geeft de raad het college opdracht om het gestelde in die Programmabegroting binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten te realiseren.

Argumenten

1.1 De raad heeft het budgetrecht en op deze wijze wordt daar aanvulling aan gegeven.

Dit is verankerd in artikel 189 van de Gemeentewet; 'Voor taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarbij beschikbaar stelt, evenals de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden'. Daarnaast is bepaald dat slechts uitgaven mogen worden gedaan tot de bedragen die op de begroting zijn aangebracht. De essentie van het budgetrecht is dat de raad door middel van het vaststellen van de Programmabegroting het college machtigt tot uitvoering conform de begroting. De begroting is daarmee ook de basis voor de bedrijfsvoering en de basis voor de verantwoording van de jaarstukken.

1.2 De raad is verplicht voor 15 november de programmabegroting aan te bieden aan de Provincie.

De provincie Noord-Brabant houdt toezicht op de financiën binnen de provincie, zo ook op de gemeente Maashorst. Daarom moet de Programmabegroting voor 15 november naar de Provincie worden gestuurd. In 2022 viel Maashorst als uitvloeisel van de herindeling onder preventief toezicht. De eerste jaarschijf (2023) is niet sluitend. Omdat de jaren 2024-2026 wel structureel sluitend zijn komen we, na goedkeuring provincie, weer in aanmerking voor repressief toezicht vanaf 2023.

1.3 De Programmabegroting is opgesteld volgens de wettelijke eisen.

De wettelijke eisen voor het opstellen van een gemeentelijke Programmabegroting zijn opgenomen in de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG), het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), het gemeenschappelijke Financieel Toezichtskader. Hier is aan voldaan.

2.1 Het college kan dan in 2023 direct aan de slag met de uitvoering van de nieuwe

investeringen.

Door het beschikbaar stellen van de investeringskredieten voor 2023 kan het college daar in 2023 direct mee aan de slag (onder voorbehoud van goedkeuring begroting door provincie).

3.1 De OZB 2023 wordt alleen verhoogd met het inflatiepercentage van 2,3%

Conform de financiële uitgangspunten zoals ook opgenomen in de Kadernota 2023, wordt de OZB in 2023 alleen verhoogd met het inflatiepercentage van 2,3% (bron: meircirculaire 2022). Daarmee houdt het college rekening met de toenemende kosten voor levensonderhoud van onze inwoners.

4.1 Het structurele begrotingstekort 2023 te dekken door dit bedrag van € 1.019.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve

Voor het jaar 2023 is het structurele saldo € 1.019.000 nadelig. Dit wordt gedekt door te beschikken over de Algemene Reserve. De jaren 2024-2026 zijn structureel sluitend.

5.1 Incidentele baten en lasten worden voor de meerjarenraming direct toegevoegd aan of onttrokken aan de Algemene Reserve.

Zoals gebruikelijk worden de incidentele baten en lasten meerjarig verrekend met de Algemene Reserve. Voor deze begroting is dat een jaarlijkse onttrekking.

Kanttekeningen

De organisatie is zich nog aan het zetten en werkt hard om de basis verder op orde te brengen, processen en beleid te harmoniseren. In het laatste kwartaal van dit jaar starten we een evaluatie van het functieboek, waaruit mogelijk enkele bijstellingen komen. Daarnaast zien we druk op de organisatie ontstaan als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt en een hoger ziekteverzuim. Bij de 1e bestuursrapportage 2023 maken we met de uitkomsten van de evaluatie van het functieboek opnieuw de balans op. Vooralsnog is er op het gebied van personeelslasten in de begroting (paragraaf Weerstandvermogen) een risico opgenomen voor de "overspannen arbeidsmarkt".

Financiën

De financiële gevolgen van de ontwikkelingen, het uitvoeringsprogramma en nieuwe wensen zijn toegelicht in het Bestedings- en dekkingsplan zoals dat in de programmabegroting is opgenomen. Beleidsmatig zijn de voornemens voor 2023 en huidige ontwikkelingen beschreven in de desbetreffende programma's.

Samenvattend is de financiële uitkomst van deze programmabegroting 2023-2026:

(bedragen x € 1.000 / N is negatief en V is positief)

Begrotingssaldi (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Structureel begrotingssaldo	N 1.019	V 6.171	V 9.789	V 431
Incidenteel begrotingssaldo	N 870	N 348	N 205	N 134
Incidenteel saldo ten laste Algemene Reserve	V 870	V 348	V 205	V 134

Saldo begroting 2023 na dekking	N 1.019	V 6.171	V 9.789	V 431
--	----------------	----------------	----------------	--------------

Voor het jaar 2023 is het structurele saldo € 1.019.000 nadelig. Dit wordt gedekt door te beschikken over de Algemene Reserve. De jaren 2024-2026 zijn structureel sluitend.

De ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo is te splitsen in een aantal onderdelen. Onderstaande tabel is in het bestedings- en dekkingsplan opgenomen. Daarin is ook een verdere detaillering van deze posten te vinden.

		2023	2024	2025	2026
1	Meerjarenbeeld gemeente Maashorst: stand na Kadernota 2023	N 7.886	N 7.165	N 5.793	N 5.616
2	Algemene uitkering meicirculaire 2022	V 11.846	V 16.003	V 18.096	V 8.682
3	Autonome ontwikkelingen	N 2.121	N 1.360	N 913	N 581
4	Actualisatie Meerjarig InvesteringsProgramma (MIP)/vervangingsinvesteringen	N 131	N 188	N 142	N 211
5	Wensen uit het Uitvoeringsprogramma	N 3.801,5	N 2.651,5	N 2.581,5	N 2.526,5
5a	Dekking reeds opgenomen stelpost tbv Uitvoeringsprogramma	V 3.000	V 3.000	V 2.500	V 2.000
6	Nieuwe wensen Programmabegroting 2023	N 1.926	N 1.468	N 1.378	N 1.317
	Saldo programmabegroting Maashorst 2023	N 1.019	V 6.171	V 9.789	V 431

Duurzaamheid

Duurzaamheid maakt onderdeel uit van de in de begroting opgenomen beleidsvoornemens en budgetten.

Participatie

Participatieprocessen worden opgestart bij de uitwerking van het beleid dat opgenomen is in de begroting.

Communicatie

De programmabegroting 2023 wordt de komende weken/maanden op verschillende manieren onder de aandacht gebracht bij onze inwoners en de pers.

Op 20 september, na het collegebesluit, wordt de begroting online gezet op onze website en dezelfde dag toegelicht in het persgesprek met het voltallig college. Dan wordt ook een persbericht uitgedaald aan de aanwezige pers en daarna verstuurd aan alle perscontacten. In dezelfde week publiceren we in de lokale weekbladen (De Arena en Udens Weekblad) een infographic Begroting in één oogopslag.

In de aanloop naar de begrotingsbehandeling in november, wordt elke week op de gemeentepagina in de lokale weekbladen door een portefeuillehouder een onderwerp extra toegelicht in korte interviewvorm. We hebben dan zes weken lang aandacht voor de begroting, om aandacht te vragen voor de vaststelling door de raad.

Na vaststelling door de raad volgt ook namens de raad een persbericht, in samenwerking met de griffie. Indien nodig wordt ook de begroting in een oogopslag aangepast op de website.

Vervolg

De behandeling van deze programmabegroting 2023 is als volgt:

Datum	Onderwerp
22 september	Bespreken programmabegroting 2023 in Auditcommissie
26 september	Ambtelijke toelichting programmabegroting 2023 (hierbij is ook de mogelijkheid tot het stellen van technische vragen door raadsleden)
Tot en met zondag 2 oktober	Mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke technische vragen door de raadsleden
11 oktober	Verstrekken antwoorden technische vragen aan de raad
13 oktober	Bespreken begroting in samengevoegde raadscommissies
uiterlijk 16 oktober	Indienen algemene beschouwingen door de fracties bij de griffie
26 oktober	Verzenden reactie college op algemene beschouwingen naar de raad
3 november	Vaststellen programmabegroting 2023-2026

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Programmabegroting 2023-2026 gemeente Maashorst (pdf en link [Programmagroting 2023 \(gemeentemaashorst.nl\)](https://www.gemeentemaashorst.nl))

Bijlagen ter informatie

1. Niet van toepassing

Maashorst, 20 september 2022

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,

drs. D. van Deurzen

de burgemeester,

drs. P.L.A. Rüpp

Raadsbesluit

Zaaknummer: 39004-2022

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 20 september 2022;

gelet op artikel 189 Gemeentewet;

b e s l u i t

1. De programmabegroting 2023-2026 vast te stellen
2. De investeringskredieten voor 2023 beschikbaar te stellen zoals deze zijn opgenomen in het Meerjaren Investerings Plan (MIP)
3. De OZB voor het jaar 2023 alleen te verhogen met het inflatiepercentage van 2,3%
4. Het tekort 2023 ad € 1.019.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve
5. Het saldo van de incidentele inkomsten en uitgaven voor de jaren 2023-2026 ad € 1.557.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Vastgesteld in de openbare vergadering 3 november 2022.

De raad voornoemd,
de interim griffier,

de voorzitter,

A.W.J.M. Cornelissen MMC

drs. P.L.A. Rüpp